

Aan
de gemeenteraad

Datum 1 februari 2022
Zaaknummer 2022-0009178
Betreft Voortgang programma Samen maken wij onze Stad

Vergadering van
Portefeuillehouder: Maarten Burggraaf
Begrotingsprogramma Samenwerkend en Verbindend Dordrecht
Pijler Bestuur en Middelen
Kernteam/Opgave: Wijken - Wijk-, Gebieds- & Accountmanagement
Auteur: Jacqueline Gommans
E-mail: je.gommans@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Jacqueline Gommans
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

In het coalitieakkoord 2018-2022 sprak ons college uit meer ruimte te willen geven aan initiatieven die de stad ondernemender en energiekeker maken. Dit was de aanleiding voor het programma Samen maken wij onze stad. In het kort is het doel hiervan initiatief vanuit de samenleving te stimuleren en de weg voor initiatiefnemers naar een geslaagd initiatief inzichtelijker en sneller te maken.

Het programma loopt af.

Wat is de te delen informatie?

Samenvatting

Graag informeren wij u over de stand van zaken op het gebied van onze samenwerking met de stad als het gaat om initiatieven. We geven weer wat er in het afgelopen jaar is ontwikkeld en we kijken vooruit op welke ondersteuning blijvend nodig is voor initiatiefnemers.

Doelstelling

Met deze brief informeren wij u over:

- wat wij het afgelopen jaar hebben gedaan en wat dat heeft opgeleverd;
- en wat de inspanningen van het programma betekenen voor het samenwerken met initiatiefnemers in de toekomst.

Aanleiding

In het coalitieakkoord 2018-2022 sprak ons college uit meer ruimte te willen geven aan initiatieven die de stad ondernemender en energiekeker maken. Dit was de aanleiding voor het programma Samen maken wij onze stad. In het kort is het doel hiervan initiatief vanuit de samenleving te stimuleren en de weg voor initiatiefnemers naar een geslaagd initiatief inzichtelijker en sneller te maken.

In mei 2019 heeft u spelregels voor initiatieven vastgesteld (Ris 23306). Via de handreiking "Wij maken Dordt, samen aan de slag met initiatieven" weten initiatiefnemers wat van hen verwacht wordt en wat zij van de gemeente kunnen verwachten.

In september 2020 hebben wij u geïnformeerd over de activiteiten binnen het programma Samen

maken we onze stad (dossier 2595772). Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de resultaten van het afgelopen jaar. Daarna gaan we in op de borging van de werkwijze rondom initiatieven.

Bij de start van de coronacrisis zagen we een enorme toename aan initiatieven, met name op maatschappelijk vlak. Tijdens deze periode hebben veel (maatschappelijke) organisaties de handen ineen geslagen en is er een goede samenwerking tussen deze organisaties en de gemeente ontstaan. Intern is de afstemming en snelheid op bijvoorbeeld het vlak van subsidieverlening verbeterd. Via de regelmatige raadsinformatiebrieven hierover bent u over deze initiatieven geïnformeerd.

Programma Samen maken we onze Stad en opbrengsten 2020/2021

Met dit programma willen we de kracht van de stad beter benutten en de samenwerking met de stad en de dienstverlening aan de stad verbeteren.

De doelstelling van het programma bereiken we door te werken aan drie sporen. We willen:

1. initiatief vanuit de stad bevorderen en vergemakkelijken;
2. initiatiefnemers onderling verbinden zodat een sterker maatschappelijk middenveld ontstaat;
3. en initiatief vanuit de gemeente richting de stad bevorderen.

1^e Spoor: initiatieven bevorderen en faciliteren

In het eerste spoor werken we aan een eenduidige proces voor initiatieven. Verder creëren we overzicht op lopende initiatieven zodat we kunnen leren van eerdere ervaringen.

We onderscheiden 3 categorieën initiatieven:

- Eenvoudige (groen) initiatieven. Hieronder vallen bijvoorbeeld de geveltuintjes en adoptiegroen. Hiervoor is een eenvoudig proces ingericht waarbij de initiatiefnemer op voorhand weet waar hij/zij aan toe is en waarbij de doorlooptijd kort is. Er zijn door de jaren heen veel bewoners die gebruik hebben gemaakt van deze categorie. De budgetten voor deze initiatieven zijn t/m 2022 geborgd.
- Wijkwensen. Hieronder vallen allerlei straat en buurt activiteiten. Denk aan kinderactiviteiten, buurtbijeenkomsten, sinterklaas en kerstfestiviteiten etc. Via een eenvoudig formulier kunnen bewoners hun initiatief kenbaar maken en tegelijkertijd hiervoor een kleine subsidie aanvragen. De toekenning gebeurt door de 3 (Oost, West en Centrum) regiegroepen wijkwensen. De regiegroepen bestaan uit 6 à 9 actieve bewoners. Jaarlijks worden circa 90 wijkwensen gehonoreerd.
- Buurt/wijk overstijgende (complexe) initiatieven of stadswens. Deze initiatieven gaan vaak over meerdere disciplines en hebben een buurt / wijk overstijgend karakter. Daarnaast is er vaak een locatie in het spel om de activiteiten/voorziening uit te voeren. In de regel hebben deze initiatieven een langere looptijd en het faciliteren vergt bijzonder veel maatwerk, en een behoorlijke investering in tijd en geld, zowel vanuit de initiatiefnemer(s) als vanuit de gemeente. Voorbeelden van dergelijke initiatieven zijn Crabbehoefte, DOOR, Voedselbos.

Klantreis

Om het proces rond initiatieven beter te stroomlijnen hebben we een klantreis uitgevoerd onder initiatiefnemers. Hieruit kwam naar voren dat er grote tevredenheid is over het proces rond zowel de eenvoudige groen initiatieven als bij de wijkwensen.

Bij de buurt/wijk overstijgende initiatieven is de situatie echter minder positief.

Als belangrijkste verbeterpunten werden door initiatiefnemers genoemd: heldere communicatie, inzicht in het proces binnen de gemeente, de doorlooptijd en het hebben van één aanspreekpunt. Deze punten hebben we aangepakt.

Proces

We hebben een duidelijke proces beschrijving gemaakt voor de buurt/wijk overstijgende (complexe) initiatieven, met daarin verschillende stappen (kennismaking/intake, beoordeling op diverse aspecten en de doorlooptijden).

Website

Verder hebben we de website verbeterd. We hebben nu één gemeentelijke webpagina waarop

informatie is te vinden over alle soorten initiatieven. Er is op de website informatie opgenomen over subsidies, vergunningen, fondsen, en andere (al uitgevoerde) initiatieven. Ook zijn voor de verschillende soorten initiatieven formulieren opgenomen, die direct terecht komen bij betrokken afdeling. De buurt/wijk overstijgende initiatieven komen via een web formulier terecht bij het initiatieventeam. Dit team zorgt ervoor dat er zo snel mogelijk een contactpersoon wordt gekoppeld aan het initiatief.

Op de website is infografic te vinden waarin het proces voor complexe initiatieven wordt verbeeld. De pagina's zijn te vinden via www.dordrecht.nl/initiatieven.

Daarnaast krijgt de initiatiefnemer bij het kennismakingsgesprek een informatiepakket mee.

Instellen Initiatieventeam

Dit breed samengestelde team is het eerste aanspreekpunt voor initiatiefnemers van buurt en wijk overstijgende initiatieven. Het team zorgt voor een eerste contact/kennismaking/intake. Daarna koppelt het team een begeleider (casist) aan het initiatief. In veel gevallen is dit een wijk of gebiedsmanager, maar het kan ook een specialist zijn. Hiermee worden initiatiefnemers sneller gekoppeld aan een begeleider, waardoor de doorlooptijd afneemt, en de communicatie met de initiatiefnemer verbeterd.

Verder zien we dat er door het initiatieventeam meer onderling (gemeentelijk) overleg is over een initiatief. Dit helpt als een initiatiefnemer meerdere wegen bewandelt en, hoewel overleg natuurlijk tijd kost, het helpt in het efficiënt(er) reageren op een initiatief.

Initiatievenfonds

Het Initiatievenfonds (€ 120.000,-) is in september 2020 gelanceerd via de gemeentelijke website onder de titel subsidieregeling maatschappelijke Initiatieven. Vanaf dat moment zijn er zeer diverse aanvragen gedaan. Een deel hiervan is gehonoreerd, andere initiatieven zijn doorverwezen naar andere regelingen. In enkele gevallen is de aanvraag afgewezen, vaak vanwege onvoldoende (financiële) basis. In deze gevallen is de initiatiefnemers een masterclass sociaal ondernemen aangeboden, om hun aanvraag een robuustere fundering te geven.

Met de toegekende aanvragen en de initiatieven die nog in de pijplijn zitten, voorzien we dat de subsidie begin 2022 uitgeput raakt.

2^e Spoor: initiatiefnemers koppelen en verbinden

Het tweede spoor richt zich op het koppelen en verbinden van initiatiefnemers aan elkaar en andere relevante partijen. Dit deden we al door inzet op "Initiatief zoekt nemer" en hebben we in afgelopen periode verder verbreedt door de Masterclass maatschappelijk ondernemen, het event "Impact days" en door te zoeken naar nieuwe vormen van samenwerking.

Initiatief zoekt nemer

Uiteraard hebben we in de afgelopen periode weinig netwerkbijeenkomsten of fysieke koppelingen kunnen realiseren. De coronamaatregelen lieten dat niet toe. Wel is tot tweemaal toe (en met grote opkomst) een digitale Initiatief zoekt nemer georganiseerd (door Stichting MBO Dordrecht). Daar hebben zowel initiatiefnemers, ondernemers als gemeenteambtenaren aan deelgenomen.

Masterclass sociaal ondernemen

Verschillende initiatiefnemers zijn gekoppeld aan Stichting MBO Dordrecht. Zij zijn naast de initiator van "Initiatief zoekt nemer" de drijvende kracht achter de masterclasses Sociaal Ondernemen. Via deelname aan deze Masterclass vergroten initiatiefnemers hun kennis over o.a. de (financiële) haalbaarheid van hun initiatief en kunnen zij een relatie opbouwen met andere initiatiefnemers en een breed scala aan ondernemers uit de stad. Dit alles vanuit de bedoeling dat initiatiefnemers elkaar en ons als gemeente beter weten te vinden. Daardoor versterken we samen het maatschappelijk middenveld.

Samenwerking ondernemen met impact

Eén van de doelen van het tweede spoor is dat we op zoek gaan naar nieuwe vormen van samenwerking. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking tussen gemeente Dordrecht, Baanbrekend Drechtsteden (onderdeel Sociale Dienst Drechtsteden) en Stichting MBO Dordrecht om te werken aan beleid rondom ondernemen met impact. Ook Werkgevers Drechtsteden en de Dordtse Ondernemersvereniging zijn hierin samenwerkingspartner. Ondernemen met impact is een groeiende beweging om met behulp van ondernemerschap maatschappelijke opgaven te realiseren.

3^e Spoor: initiatief vanuit de gemeente

Binnen het derde spoor is de komst van de Omgevingswet een belangrijke motor. Het nieuw opgestelde participatiebeleid heeft uw raad op 8 september 2021 goedgekeurd. Vanuit Samen maken we onze Stad hebben we hierin actief aandacht gevraagd voor duidelijke richtlijnen over wanneer een initiatiefnemer wel en wanneer deze geen participatie hoeft te organiseren. Daarbij is onze stelregel dat een goede buur beter is dan een verre vriend.

Communicatie

Communicatie met initiatiefnemers is een belangrijk speerpunt in onze aanpak. We verbeteren en versimpelen onze gemeentelijke website. Verder digitaliseren we de mogelijkheid om een initiatief kenbaar te maken bij de gemeente. Naast de gemeentelijke website, communiceren we daar waar de doelgroep zich bevindt, dus via partnerorganisaties in de stad.

Evaluatie en vervolg

In 2018 is het programma Samen maken we onze stad gestart. Sindsdien hebben we spelregels voor samenwerking met initiatiefnemers opgesteld, is het initiatievenfonds gestart, hebben we het initiatieventeam opgestart en hebben we het proces rond initiatieven gestroomlijnd en de informatievoorziening richting initiatiefnemers verbeterd (spoor 1). Ook zijn er nieuwe samenwerkingsverbanden (Masterclass, maatschappelijk ondernemen georganiseerd (spoor 2)). In spoor 3 is vormgegeven aan een nieuw participatiebeleid.

De activiteiten van het programma "Samen maken wij onze stad" zijn op diverse plekken in de organisatie geborgd.

Met de procesverbeteringen, de nieuwe website en het initiatieventeam is de werkwijze/ het proces voor initiatieven geborgd. Het initiatieventeam is tevens beheerder van het initiatievenfonds.

De activiteiten uit spoor 2 (o.a. Masterclass, maatschappelijk ondernemen, beursvloer) zijn ondergebracht bij Dordt onderneemt.

Het nieuwe participatiebeleid is vastgesteld. Van daaruit wordt door ambtelijke werkgroepen vorm gegeven aan een toolkit voor participatie en het ontwikkelen van online participatiemogelijkheden.

Zijn we daarmee klaar? Nee, samenwerken met initiatiefnemers blijft maatwerk waarbij telkens gekeken moet worden wat er nodig is. De vraag rijst of hiervoor een apart programma nog noodzakelijk is in een volgende collegeperiode. Wij denken van niet. De activiteiten zijn geborgd in diverse onderdelen van de organisatie. Echter voor een goede focus op zowel initiatieven als op participatie blijft het noodzakelijk hiervoor bestuurlijk aandacht te houden, ook in een nieuwe collegeperiode.

Initiatievenfonds en andere regelingen

Het initiatievenfonds heeft een looptijd tot eind 2022. We adviseren het initiatievenfonds voort te zetten, dit fonds helpt in het realiseren van initiatieven die elders niet gehonoreerd zouden worden en helpt in leggen van gemeentelijke en onderlinge verbindingen met en tussen initiatiefnemers. We adviseren dezelfde voorwaarden te blijven hanteren en het beheer van het fonds te beleggen bij het initiatieventeam.

Daarnaast is het van belang om de eerder genoemde trits van initiatieven (eenvoudige (groen) initiatieven-wijkwensen, buurt/wijk overstijgende initiatieven) in de breedte te handhaven en ook voor de toekomst de budgetten en werkwijze voor met name de kleine (groen) initiatieven en de wijkwensen ongemoeid te laten. De tevredenheid over deze kleinere vormen van initiatief is groot, ze worden hoog gewaardeerd, versterken de betrokkenheid bij de straat, buurt en stad en leiden in enkele gevallen tot grotere (wijk en buurt overstijgende) initiatieven.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Niet van toepassing.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Voor de integrale afweging van (nieuw) beleid wordt dit voorstel betrokken met andere voor te stellen beleidsopties voor de volgende raadsperiode. Dit binnen het kader van het Meerjarenperspectief en de beperkte financiële ruimte.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Voortgang programma Samen maken wij onze Stad - Raadsinformatiebrief;

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

In het coalitieakkoord 2018-2022 sprak ons college uit meer ruimte te willen geven aan initiatieven die de stad ondernemender en energiever maken. Dit was de aanleiding voor het programma

Samen maken wij onze stad. In het kort is het doel hiervan initiatief vanuit de samenleving te stimuleren en de weg voor initiatiefnemers naar een geslaagd initiatief inzichtelijker en sneller te maken.

In mei 2019 heeft u spelregels voor initiatieven vastgesteld (Ris 23306). Via de handreiking "Wij maken Dordt, samen aan de slag met initiatieven" weten initiatiefnemers wat van hen verwacht wordt en wat zij van de gemeente kunnen verwachten.

In september 2020 hebben wij u geïnformeerd over de activiteiten binnen het programma Samen maken we onze stad (dossier 2595772).

Het college van Burgemeester en Wethouders

secretaris

burgemeester

Bijlagen

1. Bijlage 1. Activiteiten programma - highlights